

SAMRÅDSUNDERLAG – Väg 949, Dalby-Tvedöra, busshållplats Torna Hällestad torget

Lunds kommun, Skåne län

Vägplan, 2019-12-20

TRV 2019/109066

Trafikverket

Postadress: Trafikverket, Box 543, 291 25 Kristianstad

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: SAMRÅDSUNDERLAG – Väg 949, Dalby-Tvedöra, busshållplats Torna Hällestad torget

Författare: Mats Gidmark, Emma Brandmyr, Charlotte Ranhed, Sweco

Dokumentdatum: 2019-12-20

Diarienummer: TRV 2019/109066

Åtgärdsnummer: 17675

Uppdragsnummer: 166605

Version: 0.3

Kontaktperson: Anna Olsson, Trafikverket

Innehåll

1. Inledning.....	4
1.1. Bakgrund och brister	4
1.2. Ändamål och projektmål	4
1.2.1. Transportpolitiska mål.....	4
1.2.2. Projektmål	4
1.3. Trafikverkets planläggningsprocess	5
2. Avgränsningar.....	6
2.1. Utrednings- och influensområde.....	6
2.2. Tid	6
3. Förutsättningarna i utrednings- och influensområdet.....	7
3.1. Beskrivning av befintlig anläggning	7
3.2. Boendemiljö och landskap	8
3.3. Miljöförutsättningar	8
3.3.1. Riksintressen.....	8
3.3.2. Vattenmiljö.....	8
3.3.3. Kulturmiljö	9
3.3.4. Naturmiljö.....	10
3.3.5. Markmiljö	10
3.4. Byggnadstekniska förutsättningar.....	13
3.5. Byggnadstekniska förutsättningar.....	13
4. Projektets lokalisering, utformning, omfattning och utmärkande egenskaper	13
4.1. De möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper	14
4.1.1. Boendemiljö och landskap	14
4.1.2. Vattenmiljö.....	14
4.1.3. Kulturmiljö	14
4.1.4. Naturmiljö.....	14
4.1.5. Markmiljö	14
5. Åtgärder.....	15
6. Bedömning av åtgärdens miljöpåverkan.....	15
7. Fortsatt arbete.....	15
7.1. Planläggning	15
7.2. Viktiga frågeställningar.....	15
8. Källor.....	16

1. Inledning

1.1. Bakgrund och brister

Busshållplatsen ”Torna Hällestad torget” ligger i Torna Hällestad, Lunds kommun. Hållplatsläge A ligger på norra sidan av väg 949 vid en större asfaltsyta i Torna Hällestad. Hållplatsläge B ligger på södra sidan av väg 949 vid en stenmur som omger kyrkogården vid Hällestads kyrka.

Hållplatserna saknar utrustning i enlighet med Skånetrafikens riktlinjer för att uppnå en tillgänglig hållplats. Vid läge A är trottoaren (plattformen) smal och utformningen begränsas av en smal sektion. Torgytan/korsningen med Sandavägen utgör ett hinder för personer med funktionsnedsättning att ta sig till dagens hållplatsläge på ett smidigt och enkelt orienterbart sätt. Vid läge B finns endast en smal gräsremsa mellan asfalt och stenmur runt kyrkogården för avstigande resenärer.

1.2. Ändamål och projektmål

Projektets ändamål är att förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten till busshållplatserna. I detta ingår även att det ska vara möjligt att ta sig till och från busshållplatserna på ett tillgängligt och trafiksäkert sätt.

1.2.1. Transportpolitiska mål

Trafikverkets verksamhet styrs av riksdagens transportpolitiska mål enligt propositionen 2008/09:93. Det övergripande transportpolitiska målet är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Inom ramen för det övergripande målet finns två jämbördiga mål: funktionsmål och hänsynsmål.

Funktionsmål - Tillgänglighet

Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Transportsystemet ska vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns behov. Inom funktionsmålet finns också preciseringar om att möjligheterna att gå, cykla och välja kollektivtrafik ska förbättras, liksom att barns självständiga mobilitet ska stärkas.

Hänsynsmål – Säkerhet, miljö och hälsa

Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt samt bidra till att miljö kvalitetsmålen uppnås och till ökad hälsa.

1.2.2. Projektmål

Målet med projektet är:

- Projektet ska genomföras i nära dialog med Skånetrafiken, kommuner och interna intressenter.
- Hållplatser ska tillgänglighetsanpassas enligt Skånetrafikens riktlinjer.
- Projektet ska styra mot Målbild 2030 och agenda 2030 genom att uppfylla minst ett mål i Målbild 2030 (Tillgänglighet för alla, Trafiksäkerhet och Trygghet).
- Stärka, tydliggöra och minimera påverkan på kulturmiljö.

1.3. Trafikverkets planläggningsprocess

Ett väg- eller järnvägsprojekt ska planeras enligt en särskild planläggningsprocess som styrs av lagar och som slutligen leder fram till en *vägplan* eller *järnvägsplan*.

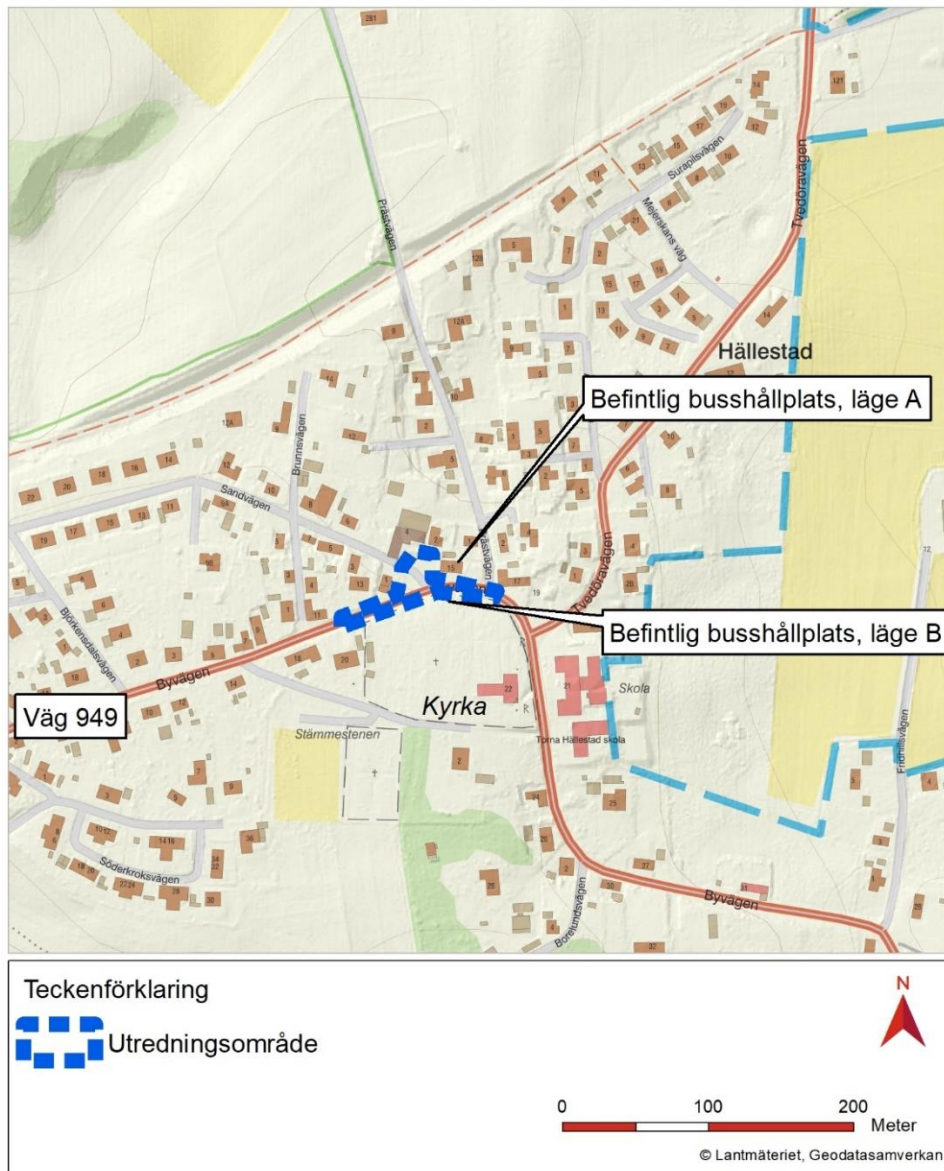
I början av planläggningen tar vi fram ett underlag som beskriver hur projektet kan påverka miljön. Underlaget ligger till grund för Länsstyrelsens beslut om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Innan länsstyrelsen prövar om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska enskilda som kan antas bli särskilt berörda få möjlighet att yttra sig.

Samråd är viktigt under hela planläggningen. Det innebär att Trafikverket utbyter information med och inhämtar synpunkter från bland annat andra myndigheter, organisationer, enskilda och allmänhet som berörs. Synpunkterna som kommer in under samråd sammanställs i en *samrådsredogörelse*.

2. Avgränsningar

2.1. Utrednings- och influensområde

Projektets utredningsområde avgränsas av området inom vilket befintliga miljöförhållanden kartläggs och beskrivs. Utredningsområdet täcker in tänkbara lokaliseringar och utformningar och omfattar befintliga hållplatslägen samt intilliggande område för att ansluta till hållplatserna (Figur 1).

Figur 1 Utredningsområde för busshållplatser Torna Hällestad Torget.

2.2. Tid

Framtagandet av vägplanen beräknas pågå under 2020 och fastställelseprövas under 2021. Därefter tas ett förfrågningsunderlag för upphandling av entreprenör fram, vilket beräknas pågå till hösten 2021. Byggstart är planerad till hösten 2021 och ombyggnaden förväntas vara klar samma år.

Horisontår (det framtida år till vilket bedömningen av miljöpåverkan sträcker sig) för projektet är 2041.

SAMRÅDSUNDERLAG – Väg 949, Dalby-Tvedöra, busshållplats Torna Hällestad torget

3. Förutsättningarna i utrednings- och influensområdet

3.1. Beskrivning av befintlig anläggning

Vägens funktion och standard

Väg 949 genom Torna Hällestad har en vägbredd genom samhället på 6 meter, med en hastighetsgräns på 30 km/tim. På sträckan ansluter flertalet kommunala vägar (kvartersanslutningar) samt den statliga vägen 964.

Belysning finns längs med väg 949 på norra sidan. Belysningen utgörs av stålstolpar med arm samt armatur. Stolpar och armaturer ägs av Trafikverket. Kraftmatningen ägs av kommunen.

Tillgänglighet

Hållplatserna saknar utrustning i enlighet med riktlinjerna för att uppnå en tillgänglig hållplats. Trottoaren vid Läge A (plattformen) är väldigt smal och utformningen begränsas av en smal sektion. Torgytan/korsningen med Sandavägen utgör ett hinder för personer med funktionsnedsättning att ta sig till dagens hållplatsläge på ett smidigt och enkelt orienterbart sätt. Bland annat saknar personer med synnedsättning naturliga ledstråk för att passera den stora asfalterade ytan samt så blir det långa avstånd för äldre och rullstolsburna personer att förflytta sig på i "blandtrafik". Läge B saknar yta för väntande och avstigande vilket i nuläget sker på den smala gräsytan längs stenmuren vid kyrkogården, se Figur 2.

Figur 2. Området vid hållplatsen Torna Hällestad Torget. Läge A till höger i bild med trottoar, läge B till vänster intill stenmuren som omger kyrkogården.

Trafiksäkerhet

Till STRADA (Swedish TRaffic Accident Data Acquisition) har inga olyckor rapporterats i anslutning till hållplatsen från år 2009 till slutet av 2018.

Kollektivtrafik

På sträckan mellan Torna Hällestad och Lund trafikerar två regionbusslinjer stråket, Linje 159 samt linje 161. Linjerna trafikerar hållplats Torna Hällestad Torget med timmestrafik i högtrafik, måndag till fredag. Linjen trafikeras även lördag och söndag med markant glesare avgångar och måste beställas med taxi på telefon. På Torna Hällestad Torgets hållplats sker det i snitt 24 påstigningar/vardag.

Siffror för antalet påstigande per busshållplatsläge har inhämtats via Skånetrafiken och beskriver nuläget år 2019.

Motorfordonstrafik

Aktuell ÅDT (årsmedeldygnstrafik, det vill säga ett genomsnittligt trafikflöde per dygn under ett år) på väg 949 uppgår till cirka 1200 fordon per dygn och den tunga trafiken uppgår till cirka 7 % av all trafik.

3.2. Boendemiljö och landskap

Torget är en naturlig knutpunkt och korsningspunkt i Torna Hällestad. Förutom att den centrala vägen, Byvägen, passerar torget ligger det ett stenkast ifrån Hällestads kyrka, samt Torna Hällestad skola och naturområden i dess omnejd. Kyrkan har anor från 1100-talet. Byvägen som går utanför torget och kyrkan bredvid är en smal väg som skapar ett småskaligt gaturum. En tydlig häck och mur avgränsar kyrkogården mot torget.

Bebyggelsen i närheten består av villor byggda mellan 1800-talet och slutet av 1900-talet. På torget finns en lanthandel som drivs i en byggnad från tidigt 1900-tal.

3.3. Miljöförutsättningar

3.3.1. Riksintressen

Nedan redovisas de riksintressen som utredningsområdet omfattas av.

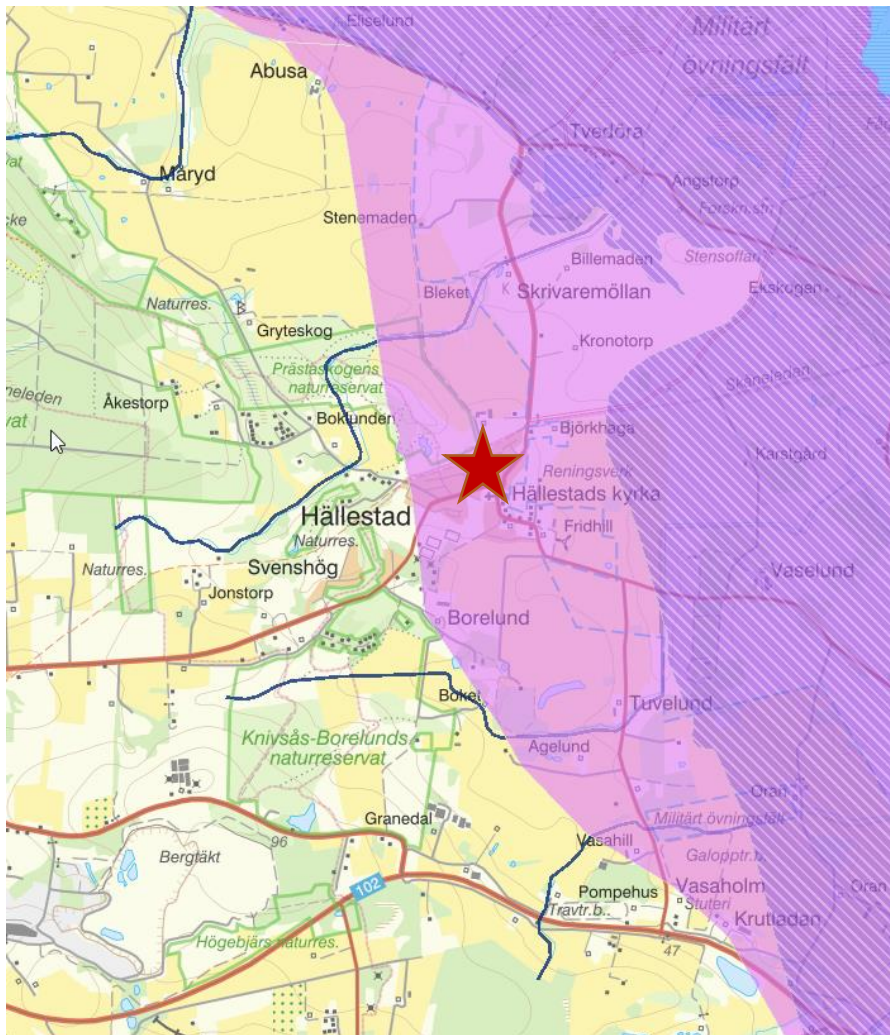
Tabell 1. Kortfattad sammanställning av riksintressen.

Riksintresse	Lagrum	Namn	Övrigt
Riksintresse för naturmiljövård	3 kap. 6 § miljöbalken	Hardeberga - S Sandby - Dalby – Krankesjöområdet	Hela utredningsområdet ligger inom riksintresset.
Riksintresse för friluftsliv	3 kap. 6 § miljöbalken	Romeleåsen med Skrylleområdet	Hela utredningsområdet ligger inom riksintresset.
Riksintresse för försvaret	3 kap. 9 § miljöbalken	-	I anslutning till Byvägen tangerar riksintresse för stoppområde för höga objekt och vindkraft

3.3.2. Vattenmiljö

Grundvatten

Det finns grundvattenförekomst i sedimentärt berg vid namn *Romeleåsens östsluttning* som omfattas av miljökvalitetsnormer (VISS, SE616571-135857). Grundvattenförekomsten bedöms ha god kemisk och kvantitativ status.

Figur 3 Grundvattenförekomst vid Torna Hällestad. Busshållplatserna visas med röd stjärna.

Ytvatten

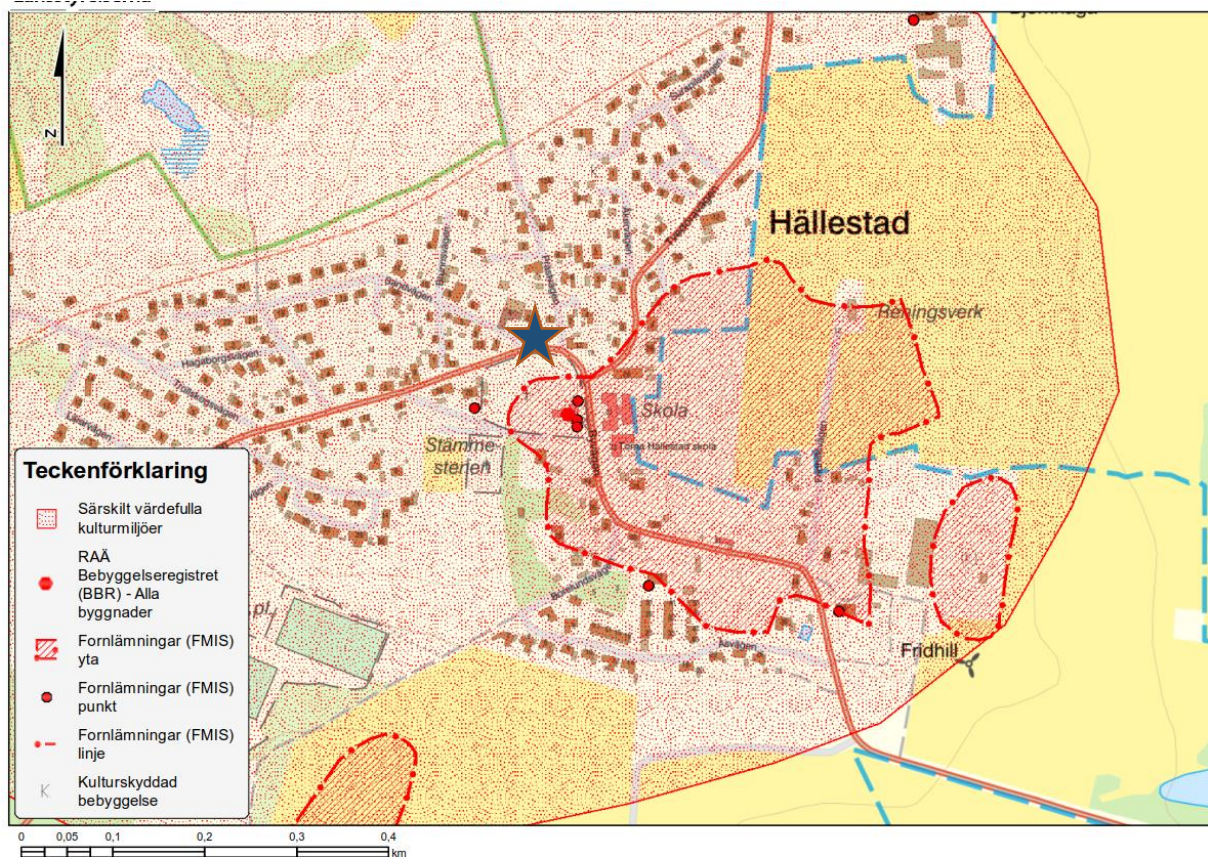
Närmsta ytvattendrag ligger cirka 800 meter nordväst om utredningsområdet. Inga båtnadsområden eller ledningar tillhörande markavvattningsföretag korsar utredningsområdet.

3.3.3. Kulturmiljö

Utredningsområdet är beläget inom ett område som är utpekad som en särskild värdefull kulturmiljö: *Hardeberga-Arendala-Dalby-Skrylle-Hällestad*

I nära angränsning till utredningsområdet finns flera fornlämningsytor varav en möjlig fornlämningsyta (bytomt/gårdstomt, Hällestad 16:1) samt runristningar (Hällestad 2:2. Hällestad 2:1. Hällestad 2:3.), se Figur 4.

Mellan kyrkan och vägens södra sida finns en stenmur. Stenmurar på kyrkogårdar är skyddade enligt 4 kap. 11-13 §§ lagen om kulturminnen m.m.

Figur 4. Kulturmiljövärden vid Torna Hällestad. Busshållplatserna visas med blå stjärna.

3.3.4. Naturmiljö

Norra Hällestad gränsar till ett Natura 2000-område (*SCI - Måryd-Hällestad*) och naturreservat (*Prästaskogen*).

Många naturvårdsarter har observerats inom och omkring samhället. Det är ett område med generellt höga naturvärden. Observerade arter är bland annat vit stork (akut hotad), mindre hackspett (nära hotad), brun glada (stark hotad), hedblomster (sårbar), kavelhirs (nära hotad), stäppbandbi (starkt hotad).

I övrigt är naturvärdena inom utredningsområdet ringa.

3.3.5. Markmiljö

Vid inventering av förorenande verksamheter har man vägt in risken för att olika typer av föroreningar ska kunna sprida sig till den planerade busshållplatsen.

I föreliggande historisk inventering har Sweco sammanställt uppgifter om mark och grundvatten som antingen är konstaterat förorenade eller är potentiellt förorenade. Detta har gjorts genom studier av kartor och flygbilder samt genomgång av potentiellt förorenade områden identifierade av Länsstyrelsen i Skåne län (MIFO-objekt). Vidare har Sweco begärt ut information om potentiellt eller konstaterat förorenade objekt från Sjöbo kommun. Även Trafikverkets FO-stöd (stöd för förorenade områden) samt Sydöstra Skånes Räddningsförbund har tillfrågats om kända olyckor med utsläpp i anslutning till de aktuella områdena.

Flygfoton och historiska kartor

Historiska flygfoton över Torna Hällestad från år 1957 och 1973 (Lantmäteriet, 2019), flygfoton från 1940 (Lunds Universitet, 2019) samt flygfoton från 1955-1967 (Eniro, 2019) har studerats. Vid studier av fotona har inga förorenande verksamheter eller andra riskobjekt kunnat uttydas.

Av samtliga historiska bilder framgår att flera byggnader och hustomter ligger i anslutning till busshållplatserna och det aktuella området. De historiska flygfotona visar att torget där busshållplatserna ligger har utgjort centrum för Torna Hällestad sedan åtminstone 1940. Även utformningen av torget är densamma på samtliga flygfoton. Kyrkan söder om busshållplatsen syns även den från fotot 1940.

Föroreningar från vägtrafik

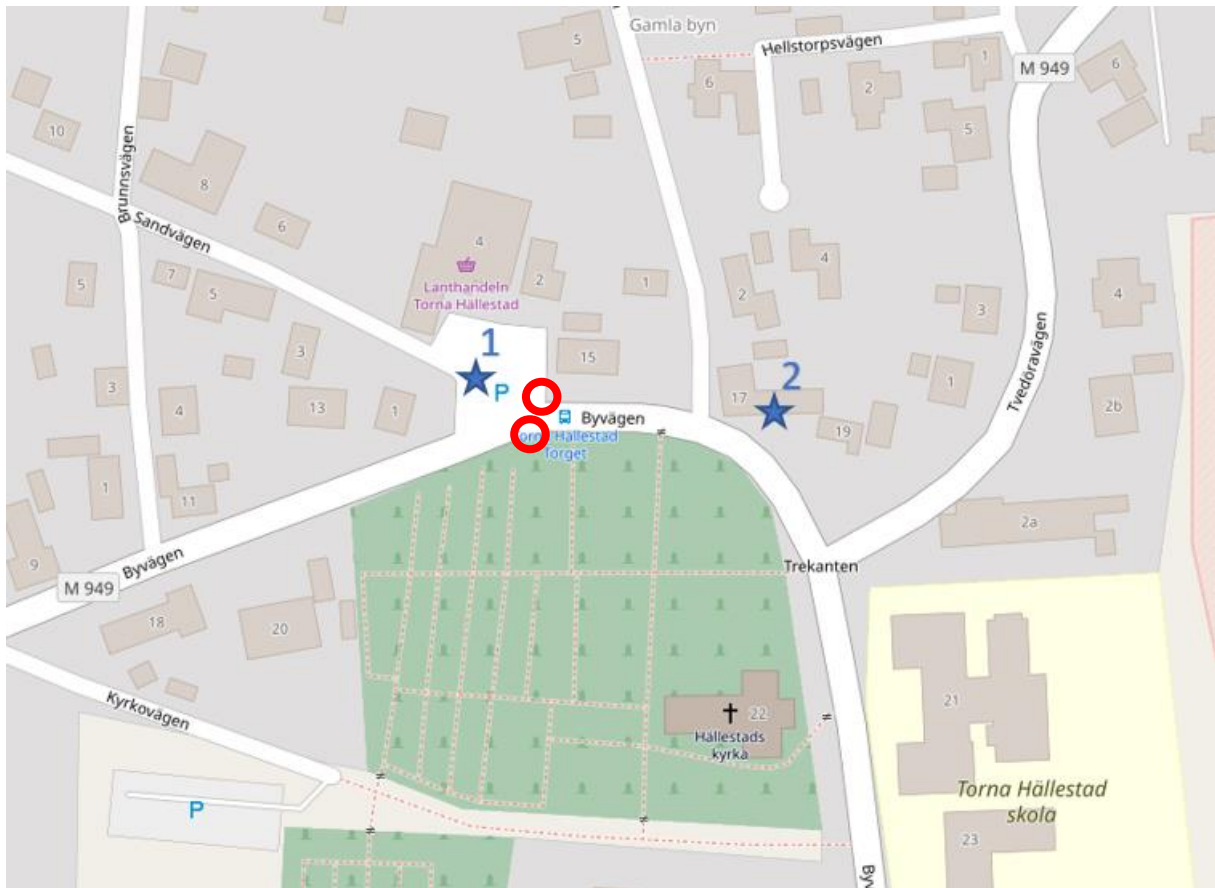
Föroreningar från vägtrafik kan spridas till mark och vatten. Ämnena sprids med dagvattnet och ansamlas framför allt i kringliggande vägdiken, vägdikesmassor och vägkanter, men kan även spridas över större områden, eller vidare till yt- och grundvattenförekomster. Föroreningar orsakas av bränsle- och oljespill från fordon, slitage mot vägbanan, slitage av bromsar och däck, avgaser och vägsalt.

Vanligt förekommande föroreningar som sprids från vägar är kolväten från bensin och diesel, bromsolja, smörjolja, fett och rostskyddsmedel. Polycykliska aromatiska kolväten (PAH), som är en grupp cancerogena ämnen, kan spridas från vägbeläggning och däck (framför allt om beläggningen består av tjärasfalt), samt tungmetaller som zink, kadmium och bly. Vintertid kan även salt och spolarvätska orsaka föroreningar. En källa till punktföroreningar är olyckor med farligt gods (Trafikverket, 2019a och 2019b).

Räddningstjänsten Syds databas består av digitala rapporter med händelser från och med 2006, vilket var året då de bildades. Men de har inga registrerade utsläpp kring aktuellt område (Räddningstjänsten Syd, 2019). Trafikverkets FO-stöd registrerar olyckor och skador som sker på fastigheter som ägs av Trafikverket, men inte heller FO-stödet har registrerat några olyckor kring busshållplatsen i sitt interna register.

Riskobjekt

Vid sökning på Länsstyrelsens potentiellt förorenade områden på Vattenkartan påträffades 2 objekt i anslutning till undersökningsområdet vid busshållplatsen (VISS, 2019). De två objekten låg båda cirka 30–35 meter väster respektive öster om busshållplatsen, se Figur 5.

Figur 5 Potentiellt förorenade områden kring det aktuella området (stjärnor). Objektet är numrerade i figuren. 1. F.d. bensinpump. 2. Nerlagd bensinstation. © OpenStreetMaps bidragsgivare (OpenStreetMap, 2019, VISS 2019). Befintliga busshållplatser redovisas med röd ring.

Det ena objektet (1) är en f.d. bensinpump som sattes upp på torget i Torna Hällestad under 1920–1930-talet (Länsstyrelsen Skåne, 2014a). Det är oklart hur länge denna pump fanns på platsen, men troligtvis togs den bort på tidigt 1940-tal. Vid bensinpumpen på torget fanns ett upplag av fat med drivmedel (Urklipp erhållet från Lunds kommun). Enligt objektsammanfattningen från Länsstyrelsen Skåne (2014a) avslutades identifieringen utan åtgärd (Figur 5).

Det andra objektet (2) är en nedlagd bensinstation där Sweco på uppdrag av SPIMFAB genomförde en sanering 2013 (Länsstyrelsen Skåne, 2014b). Stationen etablerades på 1930-talet. Fram till 1966 fanns det även en smedja på fastigheten. År 1967 etablerades en bilverkstad som bedrevs parallellt med bensinförsäljningen. Bensinförsäljningen upphörde under tidigt 70-tal. Bilverkstaden lades ner 1982. Inom anläggningen fanns en markförlagd cistern och en pump. Idag är pumpen borttagen (Sweco, 2013).

Efterbehandlingen som utfördes omfattade urschaktning av ett område på ca 17 m² ned till maximalt 1,9 meter under markytan. I samband med efterbehandlingen rengjordes och sandfylldes cisternen. Föroreningar som enligt rapporten lämnats kvar är PAH-M och PAH-M som 2013 påvisades i tre ytliga avslutningsprover i schaktväggarna. Halterna av PAH i avslutningsproverna överskred aktuella riktvärden (Sweco, 2013).

Övriga identifierade förorenade verksamheter

Kring de aktuella busshållplatserna finns det ett torg, bostadshus, en kyrka och mindre vägar.

I bostadsområden och på kyrkogårdar är risken för föroreningsförekomst oftast ytterst liten.

Vid allt anläggningsarbete behöver massförflyttning ske i någon form och externa eller interna fyllnadsmassor används ofta för att ersätta massor av sämre teknisk kvalitet. I många fall har fyllnadsmassornas föroreningsstatus inte kontrollerats innan de påförts. Därför kan fyllnadsmassor vara en källa till föroreningar. Typen av föroreningar som kan finnas i fyllnadsmassor kan variera stort och beror på deras ursprung.

3.4. Byggnadstekniska förutsättningar

De dominerande naturliga jordarterna kring det aktuella området består framförallt av isälvssediment (SGU, 2019a). Berggrunden i området utgörs enligt Sveriges Geologiska Undersökning (SGUs) berggrundskarta av lerskiffer/sandsten/kol (SGU, 2019b).

Enligt SGUs kartvisare har man undersökt jordlagerföljden i ett borrhål ca 350 m sydväst om busshållplatsen (SGU, 2019c). Borrhålet är 7 m djupt där jordlagret på 0-4 m u my består av sand/block, och 4-7 m u my av lera/silt.

Enligt en markundersökning utförd av Sweco 2013 är Torna-Hällestad är beläget på en isälvsvavlagring som vid markytan utgörs av sand. Jordlagrens totala mäktighet varierar mellan ca 20-40 m. Sand noterades ner till ett djup på 4,0 m under markytan vid utförd fältundersökning (Sweco, 2013). Inget grundvatten påträffades i samband med borrhningen ner till 4 meter.

I närområdet förekommer sannolikt ledningar vilket behöver utredas i det kommande arbetet.

3.5. Byggnadstekniska förutsättningar

Torna Hällestad Torget ligger inom område för avstyckningsplan 1281K-H1:B1138 samt byggnadsplan 1281K-H25:B1208.

4. Projektets lokalisering, utformning, omfattning och utmärkande egenskaper

För att busshållplatsen ska bli trafiksäker och tillgänglig studeras åtgärder som tillgänglighetsanpassning av läge A dvs på norra sidan av väg 949. Vidare studeras hur asfaltsytan vid torget kan disponeras.

Vid läge B, på södra sidan av 949, studeras en utformning med en väntyta som inkluderar både del av befintlig vägbana och befintlig skiljeremsa. Separering mot körbana studeras, den kan göras med heldragen linje eller kantsten. Risken med en kantstensseparering och uppbyggd plattform är att stenvuren mot kyrkogården kan påverkas.

För läge B är det viktigt att åtgärden inte innebär att körbanan förbi hållplatsläget blir för smal då det måste vara möjligt för två personbilar att mötas. På grund av ovan nämnda förutsättningar är en hållplatsplattform enligt Skånetrafikens typritning ”Grundutförande av tillgänglighetsanpassad körbanehållplats” inte genomförbar.

En alternativ placering för hållplatsläge B är väster om torget. Detta leder dock till ett felförskjutet läge. Detaljplacering av hållplatsläget kommer att studeras vidare i nästa skede.

Rivningsarbeten kommer att utföras i form av rivning av asfalt. Andra rivningsarbeten kan bli aktuella såsom rivning av kantsten, utrustning, belysning, skyltar etc. Omfattningen beror även på om och var det blir omläggning eller nyläggning av VA och belysning.

SAMRÅDSUNDERLAG – Väg 949, Dalby-Tvedöra, busshållplats Torna Hällestad torget

4.1. De möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper

4.1.1. Boendemiljö och landskap

Det finns många gamla byggnader på/runt om torget. Framför torget ligger en kyrka från 1100-talet. Torget är en naturlig knutpunkt och korsningspunkt i Torna Hällestad. Med tanke på torgets känsliga läge, kan tillgänglighetsanpassningen av busshållplatserna påverka platsens karaktär. Det är viktigt att de åtgärder som görs är noga avvägda och genomtänkta för att bevara platsens historiska spår.

4.1.2. Vattenmiljö

Grundvattenförekomsten som omfattas av miljö kvalitetsnormer, bedöms inte påverkas av tillgänglighetsanpassningen. Detta av den orsaken att ingreppen anses vara små då det avser en utvidgning (tillgänglighetsanpassning) av en befintlig anläggning (busshållplats). Det förutsätts emellertid att generell miljöhänsyn vidtas under byggskedet.

Inga ytvattendrag eller ytvattenförekomsten påverkas.

4.1.3. Kulturmiljö

Utredningsområdet är beläget i ett större område (*Hardeberga-Arendala-Dalby-Skrylle-Hällestad*) som hyser höga kulturmiljövärden. Dock påverkar inte utredningsområdet något kärnvärde till följd av att marken är en befintlig busshållplats som mestadels består av asfalt eller gräs.

Några kända fornlämningar bedöms inte påverkas av utbyggnaden. Stenmuren längs Hällestads kyrkogård kommer inte direkt beröras av planerade åtgärder. Samråd kommer att ske med Länsstyrelsen om åtgärder nära kyrkogården.

Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Vidare ska den som leder arbetet omedelbart anmäla förhållandet till Länsstyrelsen (2 kap. 10 § kulturmiljölagen).

4.1.4. Naturmiljö

Planerade åtgärder vid befintligt hållplatsläge bedöms inte påverka några artskyddsarter. I övrigt bedöms inte några kända naturvärden påverkas.

4.1.5. Markmiljö

Baserat på arkivstudier, kända förutsättningar och kontakt med myndigheter, bedöms potentiella föroreningar vid aktuella busshållplatser vara föroreningsspridning från identifierade riskobjekt i anslutning till området. Detta då inga kända markundersökningar har gjorts vid den f.d. bensinpumpen (objekt 1) samt då man i viss utsträckning lämnat kvar föroreningar av PAH i ytliga jordlager vid den nedlagda bensinstationen (objekt 2). Eftersom grundvattenriktningen är oklar går det inte att utesluta att föroreningar från dessa har spridit sig till aktuellt område. Dock kommer massor kring grundvattennivån inte hanteras vid tillgänglighetsanpassningen.

Potentiella föroreningar inom aktuellt område kan även orsakas av vägtrafiken och eventuella fyllnadsmassor

5. Åtgärder

Föreliggande samrådsunderlag tas fram tidigt i planeringsprocessen. Därefter följer en rad utredningar och samråd med allmänheten och särskilt berörda. Det är under denna framtida planeringsprocess som åtgärder formuleras, utreds, beslutas eller förkastas. Exempel på åtgärder som *kan komma att bli aktuella* i projektet är:

- Eventuellt behov av att vidare studera förekomst av markföroreningar i området.

Inga särskilda åtgärder bedöms vara aktuella i nuläget, detta under förutsättning att generell miljöhänsyn vidtas.

6. Bedömning av åtgärdens miljöpåverkan

De värden som förekommer inom utredningsområdet är en grundvattenförekomst, det kan även finnas kulturhistoriska lämningar då utredningsområdet angränsar till en kyrkogård. Sammantaget bedöms värdena som små. Tillgänglighetsanpassningen i sig bedöms även som ett litet ingrepp. Detta eftersom befintliga busshållplatser kommer att tillgänglighetsanpassas i ett bebyggt område, påverkan bedöms således som marginell.

Trafikverket gör bedömningen att projektet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Bedömningen grundar sig på att konsekvenserna av de planerade busshållplatserna sammantaget är av mindre art.

Vidare bidrar tillgänglighetsanpassningen till en mindre del av samhällsutvecklingen i området.

7. Fortsatt arbete

7.1. Planläggning

Detta dokument utgör underlag för länsstyrelsens beslut om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet ger förutsättningarna för hur den fortsatta planeringen av projektet kommer drivas vidare av Trafikverket.

För åtgärder som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska projektet upprätta en miljökonsekvensbeskrivning som sedan ska godkännas av länsstyrelsen. Dessutom ska Trafikverket samråda med en utökad samrådskrets i den efterföljande planeringen. Den utökade kretsen ska bestå av övriga statliga myndigheter samt den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda.

Samråd som genomförts i samband med detta underlags upprättande finns beskrivna i projektets samrådsredogörelse.

7.2. Viktiga frågeställningar

I det kommande arbetet bedöms följande vara viktigt att belysa:

- Påverkan på kommunala planer.
- Eventuell påverkan av eventuella markföroreningar.
- Eventuell påverkan på stenmur längs kyrkogården. Samråd görs med Länsstyrelsen i frågan.

8. Källor

Artportalen (2019). <https://artportalen.se/>. Hämtad: 2019-11-06

Naturvårdsverket (2014). *Definition i bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.* Beskrivning och vägledning för biotopen Allé i bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. <https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/skyddade-omraden/biotopskydd/01-alle-2014-04-15.pdf> Hämtad: 2019-11-07

RAÄ (2019). Bytomt/gårdstomt Hällestad. <https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/f629f6d8-eb3f-435f-b6b5-29720b15ecee>. Hämtad: 2019-11-15

VISS (2019). Grundvattenförekomsten Romeleåsens östsluttning. <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA79873141> Hämtad: 2019-11-15

Eniro, 2019a. Historiska flygfoton 1955-1967.

<https://kartor.eniro.se/?c=56.310110,12.745686&z=13&l=historic>. Hämtad: 2019-11-06.

Eniro, 2019b. Kartor.

<https://kartor.eniro.se/?c=55.677690,13.419371&z=17&q=%22Hallbergs%20Motor%20och%20Marinservice%20AB,%20Byv%C3%A4gen,%20TORNA-H%C3%84LLESTAD%22;yp>. Hämtad 2019-11-11.

Lantmäteriet, 2019. Historiska ortofoton. <https://www.lantmateriet.se/sv/Kartor-och-geografisk-information/oppna-data/hamta-oppna-geodata/>. Hämtad: 2019-11-06.

Lunds Universitet, 2019. Skåne from above - Aerial photographs from the 1940's via Internet. <https://www.gis.lu.se/geographical-data/skane-from-above-aerial-photographs-from-the-1940s-via-internet>. 2019-11-06.

Länsstyrelsen Skåne, 2014a. Utdrag ur EBH-stödet. Objektssammanfattning enligt MIFO 1. *fd Bensinpump, torget i Torna Hällestad*. Objekt ID 177 792. Senast ändrad 2014-05-07.

Länsstyrelsen Skåne, 2014b. Utdrag ur EBH-stödet. Objektssammanfattning enligt MIFO 1. *Fd Bensinstation och smedja i Torna Hällestad*. Objekt ID 177 793. Senast ändrad 2014-05-07.

SGU, 2019a. Sveriges Geologiska Undersökning jordartskarta 1:25 000–100 000. Kartvisare <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html>. Hämtad: 2019-11-06.

SGU, 2019b. SGU:s berggrundskarta. <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-berggrund-1-miljon.html>. Hämtad: 2019-11-06.

SGU, 2019c. SGUs kartvisare för jordlagerföljder. <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-lagerobservationer.html>. Hämtad: 2019-11-07.

Sweco, 2013. Rapport, SPIMFAB (SPI Miljösaneringsfond AB). *Hällestad 24:1, Efterbehandling av fd bensinstation*.

Trafikverket, 2019a. Vatten. <https://www.trafikverket.se/om-oss/var-verksamhet/sa-har-jobbar-vi-med/Miljo-och-halsa/Vatten-och-mark/>. Hämtad: 2019-10-31.

Trafikverket, 2019b. Vägen och vattnet. <https://www.trafikverket.se/om-oss/var-verksamhet/sa-har-jobbar-vi-med/Miljo-och-halsa/Vatten-och-mark/Vagen-och-vattnet/>. Hämtad: 2018-10-31.

VISS, 2019: VISS, Vatteninformationssystem Sverige – Vattenkartan. LST potentiellt förorenade områden. <https://extgeoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb90d12399>. Hämtad: 2019-11-06.

Kontaktade personer

Räddningstjänsten Syd; Nima Khojasteh, mejlkontakt 2019-11-05.

Lunds kommun; Yekta Destlund, mejlkontakt 2019-11-04.

Länsstyrelsen Skåne; Linn Svensson Renström, mejlkontakt 2019-11-05

FO-stöd Trafikverket; Björn Pinner, mejlkontakt 2019-11-05

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Box 543, 291 25 Kristianstad. Besöksadress: Björkhemsvägen 17, Kristianstad.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 020-600 650

www.trafikverket.se